

piant zemřelého advokáta Dr. Františka K., že uvedený advokát zemřel a navrhl odročení roku a povolení lhůty k podání přípravného spisu. Prvý soud zamítl jeho návrh a při onom roku skončil spor zamítajícím rozsudkem. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalobkyně, jež vytýkala zmatečnost řízení podle § 477 č. 4 c. ř. s.

Nejvyšší soud z podnětu dovolání zrušil pro zmatečnost rozsudky nižších stolic i s řízením jim předcházejícím, počínaje ústním jednáním konaným dne 5. října 1935, a uložil soudu první stolice další jednání a nové rozhodnutí.

Důvody:

Při ústním jednání, konaném dne 1. října 1935, oznámil procesnímu soudu Dr. Vladimír Š., koncipient zemřelého advokáta Dr. K., že právní zástupce žalobkyně Dr. K. zemřel. Měl proto procesní soud postupovati podle § 160 c. ř. s., neboť ustanovení substituta zemřelému advokátovi podle § 28 h) adv. ř. advokátní komorou nenahrazuje zmocnění podle § 30 c. ř. s. (srov. rozh. č. 11217 a 12424 Sb. n. s.). Tím, že procesní soud nepostupoval nejprve podle uvedeného zákonného předpisu, odňal žalobkyni možnost, aby dne 1. října 1935 jednala před soudem (§ 477 č. 4 c. ř. s.), neboť žalobkyně nebyla toho dne, kdy jediné bylo o věci meritorně jednáno, zastoupena advokátem v souzeném advokátském sporu. Na věci nic nemění, že žalobkyně dala později dne 25. října 1935 plnou moc advokátní komorou ustanovenému substitutu zemřelého Dr. K-y, advokátu Dr. B-ovi. Nechal-li odvolací soud tuto zmatečnost, třebaš takto odvolatelkou nevytýkanou, nepovšimnutou, jest zmatečný i jeho rozsudek, a ježto zmatečnost ta vznikla již v první stolici, bylo podle § 510, odst. 2, c. ř. s. zrušiti i rozsudek prvního soudu, jakož i dosavadní řízení v první a druhé stolici, počínajíc ústním jednáním konaným dne 1. října 1935.

Čís. 16528.

Odporovatelnost v konkursu.

K subjektivní skutkové podstatě odporovatelnosti podle § 34, odst. 1, č. 2 konk. ř. stačí, musil-li věřitel věděti o možnosti nezpůsobilosti úpadce k placení. Otázka nezpůsobilosti úpadce k placení jest otázkou právního posouzení.

Dosáhl-li oddělný věřitel uspokojení z jiného majetku dlužníka než ze zástavy, jde o odporovatelné jednání.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1937, Rv II 380/36.)

Tvrdě, že zaplacení částky 2.308 Kč 80 h úpadkyní jest odporovatelné podle § 34 konk. ř., domáhá se správce konkursní podstaty firmy Karel K. a syn v N. B. na žalované společnosti zaplacení 2.308 Kč 80 h s příslušenstvím. Žalobě vyhověly soudu v všech třech stolic, nejvyšší soud z těchto

d ů v o d ů:

Napadený rozsudek převzal i zjištění prvního soudu, že roku 1933 podalo několik věřitelů konkursní návrhy proti úpadkyni, poněvadž jimi vedené exekuce proti ní zůstaly marné, že úpadkyně hleděla všemožně splatit dluhy těm věřitelům, kteří konkursní návrhy podali, aby tak odvrátila konkurs, že však musila splácení oněch dluhů konečně zastavit, poněvadž jí S. banka zabavila v prosinci 1933 pohledávku 100.000 Kč a zastavila jí také veškerý úvěr. Napadený rozsudek si též osvojil úsudek, že úpadkyně byla již roku 1933 neschopná platit a že o této platební neschopnosti musila vědět také žalovaná, která sice měla již od roku 1931 exekuční zástavní právo pro svoji vykonatelnou pohledávku za úpadkyni, ale přes to, že vedla exekuci, nemohla dosíci zaplacení a podala pak konkursní návrh, jež vzala zpět až po zaplacení dlužné částky.

Dovolatelka, jsouc si zřejmě vědoma vylíčené situace, napadá uvedený základ rozsudku odvolacího soudu, ale marně. S hlediska právního posouzení věci nezáleží tu na přesném dni, kterého se úpadkyně stala roku 1933 nezpůsobilou k placení, nýbrž na tom, že úpadkyně byla nezpůsobilá platit v době, kdy zaplatila žalované spornou částku. Nižší soudy vycházely z toho, že tomu tak bylo, a to právem. Zabavení pohledávky 100.000 Kč a zastavení úvěru v prosinci 1933 způsobilo pouze to, že úpadkyně, která byla tehdy i bez toho již insolventní, nemohla již ani konkursní návrhy nejnetrpělivějších věřitelů odvrátit zaplacením dotčených jejich pohledávek, jako to učinila před tím, jsouc již dříve neschopna zaplatit pohledávky na ní exekučně vymáhané. Žalovaná sice brojí proti úsudku soudů nižších stolic, že musila vědět o této nezpůsobilosti v den zaplacení sporného dluhu, poukazujíc na zprávu svého substituta v N. B. a na korespondenci s Karlem K. V té příčině vedla žalovaná v první stolici uvedenými průvody důkaz o svém tvrzení, které zní doslovně takto: »Předloženými dopisy jest dokázáno, že žalovaná strana o platební neschopnosti úpadce v době přijetí peněz nevěděla ani vědět nemusila, ježto dle zprávy Dr. S. tento od žalované strany sám ani placení nežádal, jelikož sám si vymáhal své útraty od firmy K., a tato i později přislíbila hotové zaplacení případného zbytku.« Posouzení logičnosti závěru, zda žalovaná musila vědět o nezpůsobilosti placení úpadkyně, jest věcí právního posouzení a tu otázku posoudily nižší soudy správně, i když se vychází z toho, že uvedené tvrzení žalované firmy odpovídá skutečnosti; neboť postup Dr. S. mohl býti určován jinými okolnostmi než způsobilostí úpadkyně k placení, na př. tím, že by se jemu někdo za toto placení zaručil, a pouhé sliby majitele upadlé firmy nemají významu, hledí-li se na vylíčené chování úpadkyně vůči jejím věřitelům.

Podotýká se, že k subjektivní skutkové povaze odporovatelnosti na věřitelově straně již stačí, jestliže musil vědět o možnosti nezpůsobilosti úpadce k placení.

Dovolací soud musí tedy vycházeti z toho, že úpadkyně byla v den zaplacení sporného dluhu žalované firmě nezpůsobilou k placení a že žalovaná musila o tom věděti. Nezáleží proto na tom, že s hlediska § 34, odst. 1, č. 2 konk. ř. má význam jen takový věřitelův návrh na uvalení konkursu, na jehož základě byl konkurs uvalen, nebo který aspoň do uvalení konkursu, třebaš na základě jiného návrhu, nebyl ani zamítnut, ani vzat zpět.

I když žalovaná měla právo na oddělené uspokojení, nic to na věci nemění, neboť dovolání ani nenapadá základ odvolacího rozsudku, podle něhož měla mimo to také osobní nárok proti úpadkyni, takže byla také konkursní věřitelkou podle § 51, odst. 3, konk. ř.: a ježto sporným placením nedosáhla uspokojení ze zástavy, nýbrž z jiného majetku úpadkyně, nemá tu její oddělné právo vůbec významu.

Nehledíc na to, že ustanovení §§ 200 a 282 ex. ř. nemají s touto věcí nic společného, ježto jde o exekuční řízení vedené na Slovensku, nešlo tu o dobrovolné placení dlužníkovu, nýbrž o placení vynucené návrhem na uvalení konkursu. Z toho důvodu není třeba uvažovati o právním stavu, jaký by tu byl při dobrovolném placení, když o ně v souzené věci nejde. Placení je jednání mající právní účinky, takže nemůže býti pochybnosti, že jest jednáním právním. V dovolání uvedená rozhodnutí č. 6382 a 3496 Sb. n. s. se na souzený případ nehodí. První z nich se týká případu podle § 30 starého konk. ř., který odpovídá § 33 nynějšího konkursního řádu, a ve druhém šlo o případ, kde byl věřitel uspokojen z kupní ceny věcí v jeho prospěch zabavených.

Čís. 16529.

Bylo-li odvolání plné moci k dispozicím šekovým účtem za vlastníka účtu (společnost s r. o.), zaslané poštovní spořitelně, podepsáno novým jednatelem společnosti s r. o., byla poštovní spořitelna oprávněna žádati důkaz o této změně. Předložil-li nový jednatel společenskou smlouvu a zápis o valné hromadě, týkající se změny v osobě jednatelově, nesmí poštovní spořitelna od té doby prováděti dispoziční účinné v příčině šekového účtu zmocněncem, jehož plná moci byla odvolána. Učinila-li tak, nejsou takovéto výplaty závazné vůči vlastníku účtu.

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1937, Rv I 911/36.)

Valnou hromadou žalující firmy »R.«, společnosti s ručením omezeným, konanou dne 27. července 1931, byl zvolen jejím jednatelem na dobu dvou let Antonín B. Ten také předložil dne 30. října 1931 žalované přihlášku žalující firmy k šekovému řízení. Poněvadž přihláška nebyla opatřena předepsaným výpisem z obchodního rejstříku, vyzvala žalovaná poštovní spořitelna jednatele žalující společnosti Antonína B. k nápravě této závady. Když potom Antonín B. předložil výpis z obchodního rejstříku krajského soudu obchodního v P. ze dne 19. prosince 1931, podle něhož byl jediným jed-